

AVG | ADVIES

G R S - Functionaris voor Gegevensbescherming

The Privacy Factory
Robert Schumandomein 2
6229 ES Maastricht

Telefoon: 088-2036323
E-mail: info@theprivacyfactory.com
Website: theprivacyfactory.com

KvK: 63263076
Btw-id: NL855159674B01
IBAN: NL27INGB0006835512

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Probleemstelling	3
Onderzoeksvragen	3
3.1 Moet GRS een functionaris voor gegevensbescherming aanwijzen?	3
3.2 Waaraan moet een door GRS aan te wijzen FG invulling kunnen geven?	4
3.3 Zijn de FG-taken deelbaar als in door meerdere personen uit te voeren?	5
Advies	5

1. Inleiding

Op grond van de door dhr. Polderman gegeven telefonische briefing alsmede op basis van daarna verstrekte documenten¹ kan het volgende worden vastgesteld:

1. De Gemeenschappelijke Regeling Sociaal (hierna GRS) is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam van het type 'collegeregeling' in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
2. GRS kent als zodanig een algemeen bestuur, een dagelijks bestuur en een voorzitter.
3. GRS is in deze hoedanigheid een takenpakket toegewezen op basis van delegatie en mandaat. Een en ander in het kader van de:
 - Participatiewet
 - Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
 - Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
 - Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), voor zover dit de maatwerkvoorzieningen betreft, zoals nader aangeduid in de desbetreffende begripsbepaling van artikel 1.1.1 van de Wmo 2015, met inbegrip van de bevoegdheden genoemd in artikel 6.1 Wmo 2015
 - Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen
 - Wet kinderopvang, voor zover betrekking hebbend op de tegemoetkoming van de gemeente in de kosten van kinderopvang (hoofdstuk 1)
 - Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
 - Wet sociale werkvoorziening, voor zover betrekking hebbend op de in het vijfde lid genoemde taken
 - Algemene wet bestuursrecht
 - Wet op de lijkbezorging
 - Burgerlijk Wetboek artikel 1:432 BW en artikel 1:449 BW (verzoek tot instellen/verlengen/opheffen van bewind)

¹ GR Sociaal en Memorie van toelichting GR Sociaal

2. Probleemstelling

In het kader van bovenstaande taakstelling is door dhr. Polderman aan The Privacy Factory (hierna TPF) gevraagd om duidelijkheid te scheppen of en hoe GRS invulling moet geven aan de rechtsfiguur van de functionaris voor gegevensbescherming (hierna FG) in de zin van artikel 37 AVG.

Op deze probleemstelling wordt middels het beantwoorden van een drietal onderzoeksvragen een antwoord gegeven.

3. Onderzoeksvragen

Onderstaande onderzoeksvragen zijn erop gericht een antwoord te geven op de vraag of en hoe GRS invulling moet geven aan het in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (hierna AVG) gestelde.

3.1 Moet GRS een functionaris voor gegevensbescherming aanwijzen?

Antwoord

Ja. GRS moet ex artikel 37 lid 3 AVG een FG aanwijzen, omdat het openbaar lichaam GRS valt onder hetgeen in artikel 37 lid 3 wordt bedoeld met overheidsinstanties en overheidsorganen.

Toelichting

GRS is een openbaar lichaam van het type 'collegeregeling' in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen, een begrip dat als zodanig niet wordt gebezigd in de AVG.

In artikel 37 lid 1 (a) AVG worden wel de begrippen 'overheidsinstantie' en 'overheidsorgaan' gebezigd. Omdat deze begrippen niet nader worden gedefinieerd in artikel 4 AVG lijkt Working Party 29 (hierna: WP29), voorganger van de European Data Protection Board, in haar richtlijnen voor functionarissen voor gegevensbescherming (WP 243) hierover nader uitsluitel te hebben willen geven.

In WP 243 sluit WP29 voor wat betreft de definities van 'overheidsinstantie' en 'overheidsorgaan' namelijk aan bij de definitie van 'openbaar lichaam' en publiekrechtelijke instelling' zoals gehanteerd in artikel 2 van de Richtlijn (EU) 2019/1024 inzake open data en het hergebruik van overheidsinformatie. Hiermee komt artikel 37 lid 1(a) AVG dus parallel te lopen met de definitie van 'bestuursorgaan' zoals we die kennen uit de Algemene Wet bestuursrecht.

3.2 Waaraan moet een door GRS aan te wijzen FG invulling kunnen geven?

Antwoord

De FG van GRS moet op basis van zijn/haar professionele kwaliteiten en vooral zijn of haar deskundigheid invulling kunnen geven aan:

- het toezicht houden op het door GRS naleven van niet alleen de AVG maar ook andere relevante privacywetgeving en
- het informeren en adviseren van alle betrokkenen (GRS en haar werknemers) over de wijze waarop invulling moet worden gegeven aan het verwerken van persoonsgegevens.

Toelichting

a. Professionele kwaliteiten en deskundigheid

Het is de taak van de verwerkingsverantwoordelijke OF verwerker een FG aan te wijzen op grond van zijn professionele kwaliteiten en in het bijzonder op grond van:

- zijn deskundigheid op het gebied van de AVG en andere voor de bescherming van persoonsgegevens relevante wetgeving;
- zijn deskundigheid op het vlak van de praktijk inzake gegevensbescherming; EN
- zijn vermogen om de in artikel 39 AVG bedoelde taken te vervullen.

Voor een FG bij een overheidsinstantie of overheidsorgaan (zoals GRS) geldt voorts dat de FG ook kennis moet hebben van het bestuursrecht en procedures binnen het orgaan.

b. Takenpakket

De aan de FG ex artikel 39 AVG toe te wijzen taken betreffen een minimum.

De **eerste taak** bestaat uit het **informeren en adviseren** van alle betrokken partijen (verwerkingsverantwoordelijke OF verwerker en werknemers) over hoe de AVG en andere voor de bescherming van persoonsgegevens relevante wetgeving na te leven.

De **tweede taak** bestaat uit het **toezien op de naleving** (controleren, meekijken en rapporteren) van de AVG en andere voor de bescherming van persoonsgegevens relevante wetgeving. Hierbij moet onderscheid worden gemaakt tussen het toezien op het door de organisatie:

- naleven van niet alleen de AVG maar ook andere voor de bescherming van persoonsgegevens relevante wetgeving
- toewijzen van verantwoordelijkheden gericht op die naleving
- zorgdragen dat het bij de verwerking betrokken personeel bewust wordt gemaakt (middels trainingen, opleiding en adviesmateriaal) van hetgeen het naleven van de AVG en het uitvoeren van toegewezen verantwoordelijkheden omvat
- in kader van compliance met bovenstaande uit te voeren audits.

De **derde taak** bestaat uit het **gevraagd en ongevraagd advies geven**. Dit blijkt niet alleen uit artikel 38 lid 3 AVG, waarin aan de FG het recht wordt gegeven om rechtstreeks verslag uit te brengen aan het hoogste leidinggevende niveau.

Ook uit WP 243² blijkt dat de FG gezien moet worden als een discussiepartner die gevraagd en ongevraagd advies moet kunnen geven en daartoe moet kunnen:

- deelnemen aan werkgroepen
- aanwezig zijn op plaatsen waar beslissingen worden genomen
- beschikken over informatie nodig voor het geven van adequaat advies

3.3 Zijn de FG-taken deelbaar als in door meerdere personen uit te voeren?

Antwoord

Neen. Het delen van de informerende, toezichthoudende en adviserende taken over twee of meer personen behoort op grond van de AVG niet tot de mogelijkheden. De artikelen 37, 38 en 39 AVG spreken over één FG, één natuurlijk persoon³ die in onafhankelijkheid en op basis van deskundigheid invulling moet kunnen geven aan de taken zoals opgesomd in artikel 39 AVG (informeren, gevraagd en ongevraagd adviseren, toezien op de naleving).

Toelichting

Lezing van de artikelen 37 t/m 39 alsmede richtlijn WP 243 laat zien dat de rechtsfiguur van de FG niet is bedoeld om deelbaar te zijn. Al was het alleen maar omdat overal in de AVG en in WP 243 aan deze rechtsfiguur wordt gerefereerd in de eerste persoon enkelvoud.

Lezing geeft zelfs ondeelbaarheid aan. Uit artikel 37 lid 5 AVG blijkt dat deze rechtsfiguur moet beschikken over professionele kwaliteiten **EN** deskundigheid op het gebied van de wetgeving **EN** de praktijk inzake gegevensbescherming **EN** zijn/haar vermogen de in artikel 39 bedoelde taken te vervullen. Een formulering die aangeeft dat de FG deze kwaliteiten en deskundigheden in één persoon moet hebben verenigd. Zelfs in artikel 37 lid 2 AVG, waarin wordt toegestaan dat één FG kan worden aangewezen voor verschillende instanties of organen, wordt op geen enkele wijze gehint op een mogelijke deelbaarheid van de functie van FG voor een dergelijke situatie.

4. Advies

GRS moet één FG aanwijzen, één natuurlijk persoon die over de noodzakelijke professionele kwaliteiten moet beschikken en in het bijzonder over de deskundigheid om zijn of haar taken in te vullen.

² Working Party Article 29: Richtlijnen voor functionarissen voor gegevensbescherming, WP 243; 2017

³ A. Engelfriet: De Algemene Verordening Gegevensbescherming, editie 2021, pagina 165.